

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Навчально-науковий юридичний інститут

ПРАВОВА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки студентів освітнього ступеня магістр

Спеціальність 081 Право

04 Спеціалізація: Екологічне та природоресурсне право

Івано-Франківськ- 2017 рік

Розроблено та внесено:

Навчально-науковий Юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Розробник програми:

Вівчаренко О.А. - доктор юридичних наук, професор, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права.

Обговорено та затверджено Вченою радою навчально-наукового Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, “23” травня 2017 р., протокол № 7

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Правова охорона земель України» складена відповідно до освітньо-професійної програми магістр напрямку підготовки 6.030401 спеціальності «Правознавство».

Предметом вивчення є теоретичні й практичні питання правової охорони земель, регуляторного забезпечення та підвищення ефективності системи правової охорони земель, наукові ідеї, постулати й принципи у сфері правового забезпечення землеохоронної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Генеза інституту правової охорони земель.
2. Механізм правової охорони земель.
3. Загроза як елемент у системі правової охорони земель в Україні.
4. Функції інституту правової охорони земель.
5. Міжнародно-правові вимоги(стандарти) щодо охорони земель.
6. Подолання прогалин та усунення колізій у земельному законодавстві України.

Міждисциплінарні зв'язки: Матеріал курсу «Правова охорона земель України» базується на теоретичних знаннях, отриманих під час вивчення історії держави і права України, теорії держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, природоресурсного, екологічного, кримінального. Крім того, концептуальна мораль правової охорони земель полягає в тому, що це міжгалузєва система норм, що включає правові принципи ставлення до землі як до національного природного ресурсу, охоплює елементи механізму правової охорони земель, підстави та умови захисту окремих об'єктів землекористування, правові вимоги щодо суб'єктів правових земельних відносин, забезпечує єдність принципів правової, екологічної, технологічної безпеки, що запобігає неправильним змінам у регулюванні земельних відносин.

Даний навчальний курс має велике значення для підготовки фахівців юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи та навички процесуальної діяльності, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень органами державної влади та місцевого самоврядування. Дисципліна тісно взаємодіє з Конституційним правом, Адміністративним процесуальним правом, Трудовим правом, Господарським правом, Цивільним правом тощо.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою викладення навчальної дисципліни «Правова охорона земель України» є обґрунтування інтегрованого вчення про правову охорону земель як універсального особливого об'єкта речових прав, зокрема, права власності та права користування, що охоплює; по-перше, земельний правопорядок як феномен публічно-правових відносин; по-друге, становлення та зміст інституту правової охорони земель; по-третє, правову природу, об'єкт і суб'єктивний склад відповідних правовідносин, функції та механізм реалізації правової охорони земель; по-четверте - діяльність суб'єктів прав на землю.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Правова охорона земель України» є:

- набуття студентами сталих теоретичних знань норм правової охорони земель України;
- оволодіння навиками правильного застосування їх до конкретних життєвих обставин;
- формування вміння зорієнтуватись в різноманітті наукових концепцій щодо правової охорони земель, реалізації та захисту земельних прав, механізм та функції інституту правової охорони земель, міжнародно-правові вимоги(стандарти) щодо охорони земель, подолання прогалин та усунення колізій у земельному законодавстві України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти у результаті вивчення дисципліни повинні:

знати:

- сучасний стан та перспективи розвитку земельного законодавства

України;

- основні тенденції розвитку земельного законодавства України;
- особливості поєднання публічно-правових і приватно - правових засад у процесі правового регулювання земельних відносин;
- обґрунтованості необхідності розробки концепцій розвитку земельного законодавства України;
- подолання прогалин та усунення колізій у земельному законодавстві України.

вміти:

- порівнювати і аналізувати норми земельного законодавства;
- тлумачити і застосовувати чинне земельне законодавство;
- узагальнювати правову практику та робити відповідні висновки;
- на основі земельного законодавства вирішувати практичні завдання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Генеза інституту правової охорони земель.

Стан та прояви проблематики дослідження правової охорони земель. Становлення та розвиток інституту правової охорони земель. Об'єкти правової охорони земель. Суб'єкти правової охорони земель. Принципи та засади правової охорони земель. Висновки.

Тема 2. Механізм правової охорони земель.

Інститут охорони земель у системі земельного та екологічного права. Динаміка зміни об'єктивного складу правової охорони земель. Єдність прав і обов'язків суб'єктів правової охорони земель. Юридична природа механізму правової охорони земель. Висновки.

Тема 3. Загроза як елемент у системі правової охорони земель в Україні.

Правове регулювання забезпечення безпеки у сфері земельних відносин в Україні. Поняття, зміст та види загроз земельним ресурсам України. Підстави та умови правової охорони земель. Висновки.

Тема 4. Функції інституту правової охорони земель.

Регулююча функція охорони земель. Стимулююча функція охорони земель. Контролююча функція охорони земель. Примусово-запобіжна функція охорони земель. Висновки.

Тема 5. Міжнародно-правові вимоги(стандарти) щодо охорони земель.

Закон України «Про міжнародні договори». Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних потоків. Конвенція про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування у Європі. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. Всесвітня стратегія збереження біологічного різноманіття. Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки (далі - Програма про екомережу). Висновки.

Тема 6. Подолання прогалин та усунення колізій у земельному законодавстві України.

Прогалини у сучасному земельному законодавстві України. Колізії у земельному законодавстві України. Колізійне законодавство. Механізм подолання прогалин у земельному законодавстві України. Систематизація земельного законодавства України.

Рекомендована література та нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996р.; офіц.. вид. – К.: Міністерство юстиції України, 2006.
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. №2768 – III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - №3-4. – ст..27.
3. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19 червня 2003 р. №963 – IV// Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №39. – ст..350.
4. Закон України «Про державний земельний кадастр» від 7 липня 2011 р. – К: видавництво – Всеукраїнська асоціація видавців «Правова Єдність».
5. Вівчаренко О.А. Правова охорона земель в Україні. [монографія]/ О.А. Вівчаренко – К.: Юрінком Інтер. 2010. – ст.. 336.
6. Носік В.В. Право власності на землю Українського народу. [монографія]/ В.В. Носік – Юрінком Інтер, 2006. – ст..544.
7. Кулинич П.Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільськогосподарського призначення в Україні. [монографія]. П.Ф. Кулинич. – К.: Логос, 2011. – ст..688.
8. Сидор В.Д. Земельне законодавство України: сучасний стан та перспективи розвитку. [монографія]/В.Д. Сидор – К,: видавн. «Юридична думка», 2011. – ст..311.
9. Мироненко І.В. Зміст та межі здійснення права приватної власності на землю в Україні. [монографія]/ І.В. Мироненко. – Івано-Франківськ, видавн. Супрун В.П. – 2012. – ст..189.
10. Кобецька Н.Р. Правове регулювання одержання громадянами екологічної інформації// Право України. – 1996. – №12. – ст..67-70.
11. Мороз Г.В. Правове регулювання участі громадськості в прийнятті рішень у галузі охорони довкілля. [монографія]/ Мороз Г.В. – Івано-Франківськ, 2008. – ст..168.
12. Романко С.М. Економіко-правовий механізм забезпечення екологічної безпеки сільськогосподарської продукції. [монографія]. С.В.

Романко – Івано-Франківськ. – 2011. – ст.. 248.

13. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник// за ред. доктора юрид. наук, проф. Н.І. Титової. – Львів: ПАІС, 2005.

14. Закон України від 5 червня 2003р. «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»

15. Закон України від 19 червня 2003р. «Про охорону земель»

16. Закон України від 22 травня 2003р. «Про землеустрій»

17. Закон України від 29 червня 2004р. «Про міжнародні договори»

18. Статут Організації об'єднаних Націй від 26 червня 1945 року.

19. Статут Міжнародного суду ООН документ від 26 червня 1945 (Редакція станом на 16 вересня 2005)

20. Стокгольмська Конвенція про стійкі органічні забрудники від 22 травня 2001 року

21. Угода про партнерство і співпрацю між Україною і Європейським Співтовариством та його державами – членами від 14 червня 1994 року

22. Конвенція про доступ до інформації, участі громадськості в процесі ухвалення рішень до правосуддя по питаннях щодо довкілля від 25 грудня 1998 року

23. Конвенція про оцінку впливу на довкілля в трансграничному контексті від 25 лютого 1991 року.

24. Конвенція про трансграничний вплив промислової аварії від 17 березня 1992 року

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання : екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання : комплекс завдань для практичних і семінарських занять, тексти тестових завдань, індивідуальні завдання до окремих тем, варіанти завдань до модульних контрольних робіт, екзаменаційні білети, пакет комплексних контрольних робіт.